

NATUUR EN RECREATIE

Wat was de vraag van het Natuurplanbureau ?

- Wat weten we al over de relatie mens-natuur en wat niet?
- Het ging over recreatie, gezondheid, wonen en werken
- Welke typen (recreatie)onderzoek kan men onderscheiden?

Welke typen recreatie/natuur onderzoek zijn er?

- Onderzoek naar gedrag
- Onderzoek naar beleving
- Onderzoek naar natuur
(kenmerken van de bezochte / geliefde
natuur)

1. Onderzoek naar gedrag

- Hoeveel mensen gaan de natuur in?
- Hoeveel tijd besteden ze er?
- Wat doen ze er?

HOEVEEL MENSEN DOEN NOOIT IETS?

<u>Activiteit:</u>	<u>Percentage van de bevolking dat nooit gaat:</u>
Beschermde natuurgebieden zoals de Hoge Veluwe of de Kennemerduinen	65
Stadspark of stadsbos	58
Andere aangelegde recreatieterreinen	53
Bos, heide, polderlandschap of meren	31
Bezoek dierentuin, amusementspark.....	46
Bezoek bezienswaardige gebouwen, dorpen	57

BEPERKTE VRIJE TIJD

<u>Activiteit:</u>	<u>Uren per week, jaar 2000:</u>
TV kijken	12,4
Sociale contacten.....	10,1
Hobby's, liefhebberijen.....	6,8
Lezen	3,9
Vrijetijds mobiliteit.....	3,0
Uitgaan (horeca, musea).....	2,5
Computer / internet.....	1,8
Sport, incl. fietsen /wandelen.....	1,8
Vrijwilligerswerk	1,5
Radio luisteren.....	0,7
Kerkbezoek	0,3

Wat doen mensen die de natuur ingaan?

Wandelen	11,3 %
Fietsen.....	9,0
Natuur bekijken of beluisteren....	6,6
Zitten/liggen of luieren.....	5,6
Struinen.....	5,1
Zwemmen.....	3,8
Nadenken.....	3,6
Sporten.....	3,0
Hond uitlaten.....	2,9
Picknicken.....	2,9
Varen.....	2,7
Verzamelen.....	2,5
Vissen.....	1,9

Wat is
natuurrecreatie?

Een ommetje maken

Een volkstuin hebben

Golfen

Zeilles nemem

De hond uitlaten

Wandelen en bijpraten

Fotos maken

DUS:

Harde cijfers ontbreken

2. Onderzoek naar beleving

- Welke behoeftes/ motieven hebben mensen?
- Welke doelen / ervaringen hebben mensen?
- Welke grondhouding / attitude heeft men?
- Wat beleven ze in de natuur?

Behoeften / Motieven

Top 5 behoeften volgens Luttik e.a.:

- * Fascinatie
- * Ontspanning
- * Schoonheid
- * Rust
- * Vrijheid

Motieven volgens Staats:

- * Kijken naar het landschap
- * Van drukke stad naar rust natuur
- * Uitrusten van de bezigheden van het dagelijks leven
- * Ontspannen lichaamsbeweging
- * Bezoeken van onbekende plaatsen en gebieden
- * Iets heel anders doen dan gewoonlijk
- * Alleen of met bekenden gaan waar weinig of geen mensen zijn
- * Je niet druk hoeven te maken over wat anderen van je denken
- * Iets doen wat een beetje spanning met zich meebrengt
- * Het leveren van een sportieve prestatie

Doelen / Ervaringen

Doelen, volgens Intomart:

- * Rust en stilte zoeken
- * Ontspanning
- * Frisse neus halen

Ervaringen volgens Intomart:

- * Ontspanning
- * Tot rust komen
- * Omgeven zijn door stilte en rust
- * Vrij voelen
- * Afleiding vinden van dagelijkse beslommeringen
- * Gezellig samen zijn met familie of vrienden
- * Spanning en avontuur ervaren
- * Actief voelen
- * Een vakantiegevoel hebben
- * Uitgedaagd worden
- * Etc; etc.

Grondhouding / attitude / cultuur

De natuur is heilig

De mens is de baas

Mens en natuur gaan
samen

De natuur is iets wilds

De natuur is romantisch

De natuur is productie-
middel

Ze kunnen samengaan

Gedrag, wensen en beleving
zijn

cultureel bepaald....

en door de natuur die men heeft

en door wat men kent

DUS:

Veel verschillende en deels
overlappenden indelingen

3. Onderzoek naar natuur

- Van welke natuur houdt men?
- Welke natuur zoekt men op?
- Waar ligt die natuur?

Kenmerken van natuur die van invloed zijn voor gedrag en beleving van mensen

- Vorm van grondgebruik (agrarisch landschap, bos, heide, duin, etc.)
- Reliëf
- De aan- of afwezigheid van oevers (rivieren, meren, zee)
- Afwisseling
- Aanwezigheid van cultuurhistorische elementen

Nog meer omgevingsindicatoren volgens Van den Berg

- Geluidsbelasting
- Opgaande begroeiing
- Afwisseling in begroeiing
- Natuurlijkheid
- Horizonvervuiling
- Water
- Reliëf
- Identiteit

Meest gekozen natuur

<u>Landschapstype</u>	<u>Recreatieve overnachtingen per km2 per dag:</u>
Heuvellandschap met beken.....58
Zand en duinen31
Bosrand met reliëf zonder oevers...22
Boslandschap met reliëf18
Heuvellandschap zonder beken18
Cultuurland aan de kust15
Bosrand met weinig of geen reliëf14
Cultuurland aan meer12
Vlak cultuurland aan grote rivieren12
Akkers met reliëf11
Welvend grasland zonder kust8
ETC.	

DUS:

Vergt heel veel data over natuur

Conclusies

1. Gedrag: we weten nog weinig
2. Beleving: we weten veel verschillende dingen
3. Natuur: heel veel data worden verzameld

VRAAG AAN U

Welke nieuwe, aanvullende ideeën voor onderzoek willen wij financieren om inzicht te krijgen in hoe brede lagen van de bevolking recreëren in de natuur?

DANK U

Helena Berends

REGENBOOG ADVIES www.regenboogadvies.nl